

OBSAH

1–2/2011

HISTORIE

Role náboženství v albánské socialistické propagandě

Přemysl Vinš

V Sovětském svazu a dalších východoevropských zemích, kde se po druhé světové válce dostala k moci komunistická strana, docházelo k většímu či menšímu omezování vlivu církve a ke snahám o sekularizaci společnosti. Tak tomu bylo také v případě Albánie, kde byl postup státu vůči církvím a obecně vůči religiozitě obyvatelstva jedním z nejtvrdějších.

6

Srbové v Maďarsku. Historie a současnost

Bohuslav Válek

Změny politické mapy Evropy v minulém století způsobily, že velká část Srbů žije mimo mateřskou zemi. Maďarsko je ukázkovým případem země, v níž má srbský živel dlouhou a bohatou tradici, ale kde je v současnosti jeho podíl na celkovém obyvatelstvu minimální.

13

Počátek rozpadu Jugoslávie a vznik samostatného Slovinska

Jan Rychlík

Na situaci v Jugoslávii působil v letech 1989 a 1990 pád komunistických režimů v zemích sovětského bloku. Pád totalitního režimu neměl znamenat vznik demokratické Jugoslávie, ale naopak její konec jako státu vůbec.

22

Neo-osmanismus v historiografii Albánie

Kamil Pikal

Od devadesátých let lze v literatuře o albánských dějinách a albánském islámu pozorovat výrazný zvrat. Novější díla se zdají revidovat v albánském odborném diskursu tradiční přístup a zaujímají k islámu i k Osmanům vstřícnější stanovisko a všímají si přínosů Osmanské říše a islámské kultury pro albánské prostředí.

36

The integration process of Albania toward NATO

Granit Rexha

After forming a new political alternative in Albania as was the Democratic Party in 1992 assumed leadership of the state. Since then all the political aspirations of the Albanian leaders were Albania to integrate into European institutions such as the European Union and other world organizations such as NATO etc.

42

Zahraniční politika Makedonie

Adam Gazda

Ve zkoumaném období měla RM jako jedno z nejdůležitějších zahraničně-politických témat mezinárodní uznání pod svým ústavním názvem. I přes posun ve vztazích s Řeckem ve sporu o název země, je stále tento problém nedořešen a brání RM ve vstupu do NATO a EU.

46

POLITOLOGIE

ETNOLOGIE	“The Chams? Who are the Chams?” Matvey Lomonosov	
	At the past northern areas of Greece, called Chameria in Abanian, which are in the center of our attention, were the integral parts of Albanian cultural space. After the fall of communist regime in Albania “Chams’ issue”, which deals with property claims and historical rights of Albanians for Chameria, started to extend increasingly.	56
	Dudy v Srbsku a Makedonii Silvana Djokić	
Na území Srbska najdeme jak dvojhlasé, tak i tříhlasé dudy. Jejich klasifikace je velmi jednoduchá, neboť východiskem dělení jsou zeměpisné oblasti, ve kterých je nástrojů užíváno. Téměř všichni hudební vědci v Srbsku používají totožné třídění dud.	61	
LITERATURA	Uhrnutí a kletba v balkánské tradici Martin Surovčák	
	Kořeny těchto dvou projevů duchovní kultury provázaných s magickými představami sahají hluboko do pohanské minulosti, odolaly tlaku křesťanství i islámu a i přes racionalismus moderní společnosti strach ze zlého pohledu nebo slova přežívá na Balkáně leckde dodnes.	64
	Králův šašek versus králové šašků Dan Mircea Duță	
Je stále opakovanou pravdou, že v Rumunsku byla diktatura tvrdší než jinde, že tlak ze strany kulturní, administrativní, politické a psychologické cenzury byl patrně silnější než v Československu, Polsku, Maďarsku, Jugoslávii, Bulharsku.	72	
PŘEKLADY	Slavenka Drakulić: Mramorová kůže z chorvatštiny přeložila Jana Villnow Komárková	85
	Zija Ćela: SOS, jeden úsměv z albánštiny přeložila Hana Tomková	90
	Damijan Šinigoj: Tátovy zápisky ze slovinštiny přeložil Zdeněk Rejda	95
	Zija Dizdarević: Jeden deň v mojom mestečku z bosensštiny přeložil Marek Čorba	98
REPORTÁŽE	Setkání s pánem prstenů Milan Strmiska	100
	Mandrica: poslední albánská obec v Bulharsku Barbora Machová	102

REP.	Kam v létě za jazykem, za hranice a za novými zážitky? Lenka Šteflová	106
RECENZE	Ladislav Hladký: Slovinsko Petr Svoboda	112
	Miroslav Mojžita: Čakanie na lastovičky Martina Lapišová	114
ESEJ	Keď sa politici bozkávajú Zuzana Piptová	116
ROZHOVOR	Vladimír Penčev: "Oni v Bulharsku opravdu makali..." Pavel Zeman	118
	Kronika dění na Balkáně připravila Veronika Neničková	123
	Přehled publikací za vybrané období připravil Michal Przybylski	128